

Опанування кількох мов

(Learning more than one language)

Поради щодо вивчення мови й розвитку мовлення

(Speech and Language Tips)

Діти можуть вивчати кілька мов одночасно.

(Children can learn more than one language at the same time.)

Кожен може опанувати відразу кілька мов. Вивчення кількох мов не перешкоджає розвитку мовлення й мовних навичок. Дитина розвиватиме навички мови й мовлення в такій самій послідовності та в той самий час, що й дитина, яка володіє лише однією мовою. Спілкування кількома мовами має багато переваг. Діти можуть опанувати кілька мов різними способами.

- Деякі діти вивчають дві мови від самого народження, у той час як інші – починають опановувати другу мову пізніше.
- Деякі діти спілкуються вдома однією мовою, а в школі або громаді – іншою. Це називається мовою домашнього спілкування або рідною мовою.
- Найкраще спілкуватися з дитиною тією мовою або тими мовами, яку/які вам зручно використовувати.
- Діти, які володіють мовою домашнього спілкування, можуть легше опанувати іншу мову. Якщо дитина знає правила однієї мови, їй легше вивчити іншу. Існують також інші переваги від спілкування рідною мовою.

Вивчення іншої мови вимагає певного часу. Якщо дитина вивчає кілька мов, вона може змішувати й плутати їх. Це називається перескакуванням між мовами або перемиканням мовних кодів. У цьому немає нічого страшного. Якщо ви спостерігаєте подібне явище, то це не означає, що ваша дитина заплуталася.

Коли дитина вже знає одну мову й починає вивчати нову, вона не відразу може почати користуватись останньою. Це називається періодом мовчання або періодом попереднього опрацювання. Він може тривати місяцями, але після нього дитина має почати розмовляти новою мовою.

Як діти вивчають мову?

(How children learn language)

Будь-яка спільна активність – це шанс для вивчення мови. Розмовляйте, читайте й співайте з дитиною тими мовами, які ви використовуєте вдома. Ви відіграєте відчутну роль у процесах навчання. Ваші розмови з дитиною і реакції на її запитання мають неабияке значення. Розмови з дитиною, які побудовані за принципом "уперед-назад" (ставиться запитання, а на нього надходить відповідь), допоможуть розвивати її мовні навички.

Щоб отримати додаткову інформацію, зіскануйте цей QR-код або перейдіть на сайт myhealth.alberta.ca/Topic/Pediatric-Rehabilitation/Pages/Talk-Box-Ukrainian.aspx

Вивчення кількох мов одночасно не сповільнює процес засвоєння мови дитиною.

Батьки й вихователі мають вирішальне значення в цьому процесі

(Parents and caregivers make the difference)

Щоб вивчити будь-яку мову, дитина має чути хороші приклади й використовувати їх у спілкуванні з іншими. Існує багато способів, щоб допомогти дитині вивчити кілька мов. Нижче наведено деякі ідеї, які полегшать опанування мови.

- **Розмовляйте з дитиною мовою або мовами, яку (які) вам найзручніше використовувати.** Спілкування різними мовами не заплутає дитину. Не обов'язково використовувати мову, якою розмовляють у школі чи громаді.
- **Створюйте можливості для спілкування певною мовою.**
  - Під час культурних заходів і зустрічей із друзями й родиною, а також під час відвідування інших дітей ваша дитина зможе як почути іншу мову, так і послугуватися нею.
  - Найкраще використовувати мову в розмовах і іграх. Час, який ви проводите перед екраном пристроїв (наприклад, перед телевізором), – не найкращий спосіб для вивчення мови.
- **Розказуйте історії, читайте книги й співайте пісні тими мовами, які вам зручно використовувати.** Робіть так щодня.
  - Розповідайте історії, співайте пісні й римовані тексти. Використовуйте традиційні твори (ті, які ви знаєте з дитинства) або придумуйте нові.
  - Зверніться до місцевої бібліотеки. Поцікавтеся щодо наявності книг мовою домашнього спілкування.
  - Читати книги не обов'язково. Поговоріть про ілюстрації або придумайте власну історію, яка б підходила до картинок у книжці.
- **Допомагайте дитині зрозуміти мову: говоріть повільно, доповнюйте сказане діями, повторюйте важливі слова й фрази.** Говоріть мовою, якої бажаєте навчити дитину, під час щоденних справ (наприклад, коли купаете, годуєте, одягаєте дитину, вкладаєте її спати, ходите в парк чи прибираєте разом із нею).

Коли потрібно звертатися по допомогу?

(When to get help)

Використовуйте Talking and Listening Checklist (Контрольний список для говоріння й слухання), щоб контролювати процес вивчення мови дитиною. Коли заповнюєте контрольний список, згадайте всі мови, які вивчає ваша дитина. Якщо вона може опанувати якусь навичку певною мовою, можете поставити відповідну позначку. Зверніться по допомогу в наведених нижче випадках.

- Дитина відчуває труднощі в спілкуванні мовою або мовами, яку (які) вона використовує найчастіше.
- Дитина не виконує дії, які відповідають її віку, якщо до неї звертаються мовою, що вона використовує найчастіше.
- У вас виникли занепокоєння щодо процесу спілкування своєї дитини.

Де можна отримати допомогу?

(Where to get help)

- Ви стурбовані розвитком мовлення своєї дитини? Хвилюєтеся щодо опанування нею мови? Логопеди допоможуть вам. Щоб отримати додаткову інформацію, перейдіть на сторінку ahs.ca/pedrehab.
- Щоб отримати цілодобову консультацію медсестри й загальну інформацію щодо здоров'я, зателефонуйте на лінію підтримки Health Link на номер 811. Якщо ви потребуєте послуг усного перекладача, просто скажіть, якою мовою вам потрібен переклад.

Зведіть до мінімуму час, який дитина проводить перед екраном. Щоб дізнатися більше про проведення часу перед екраном, зверніться до медичного працівника або відвідайте сайт caringforkids.cps.ca.

Цей матеріал не замінює консультацію кваліфікованого фахівця в галузі охорони здоров'я. Він призначений тільки для загальної інформації і надається за принципом "як є, де є". Попри те, що було докладено відповідних зусиль для підтвердження точності даних, співробітники Alberta Health Services не дають жодних запевнень або гарантій, явних, неявних або встановлених законом, щодо точності, надійності, повноти, застосовності чи придатності для певної мети такої інформації. Співробітники Alberta Health Services категорично відмовляються від будь-якої відповідальності за використання цих матеріалів, а також за всі претензії, дії, вимоги або позови, що виникають унаслідок такого використання.